

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-06- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ SPRENDIMŲ BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE TARPUSAVIO PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO“ NR. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 72 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 24¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka parengė ir teikia Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 72 straipsnių ir priedo pakeitimo bei įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 72 straipsnių ir priedo pakeitimo bei įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą (toliau kartu – Teisės aktų projektai). Įstatymo projektas parengtas siekiant optimizuoti Teisingumo ministerijos vykdomas funkcijas bausmių vykdymo srityje, išspręsti kylančias problemas dėl bausmės vykdančios institucijos nustatymo bei aiškiau reglamentuoti kitus aspektus, susijusius su teismų sprendimų dėl laisvės atėmimo bausmės pripažinimu ir vykdymu.

I. Sprendžiama problema	<p>Šiuo metu Teisingumo ministerija vykdo tam tikras administracinio ES teisės ir Lietuvos teisės aktuose numatytas įgyvendinamo pobūdžio funkcijas nuteistųjų asmenų perdavimo ir perėmimo srityje pagal Tarybos pamatinį sprendimą 2008/909/TVR, kuris Lietuvos įgyvendintas Įstatymu „Dėl Europos sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ (toliau – Įstatymas). Pagal viešojo valstybės valdymo reformos tikslus, ministerijos iš esmės turėtų būti politikos formavimo, o ne teisės įgyvendinimo institucijos.</p> <p>Taip pat Įstatymo projektu siekiama išspręsti bausmę vykdančios institucijos problemą, kai asmens nėra Lietuvoje, bet jo atžvilgiu Lietuvoje yra priimtas nuosprendis, kuriuo paskirta laisvės atėmimo ar arešto</p>
-------------------------	--

	<p>bausmė.</p> <p>Įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje yra numatyti įpareigojimai bausmę vykdančiai institucijai informuoti kompetentingą Europos Sąjungos valstybės narės instituciją apie bausmės vykdymo rezultatą, tačiau dažnai bausmę vykdančios institucijos to nepadaro, kadangi neturi nei vieno dokumento, kuriame būtų aiškiai nurodyta kitos užsienio valstybės narės kompetentinga institucija.</p> <p>Įstatyme nėra sureguliuota situacija, kai Europos Sąjungos valstybės narės pilietis ar nuolat joje gyvenantis asmuo yra perduodamas baudžiamojo persekiojimo tikslais Europos arešto orderį išdavusiai Lietuvos Respublikai su sąlyga, kad nuteistasis bus grąžintas į Europos arešto orderį vykdančią Europos Sąjungos valstybę narę atlikti jam paskirtą su laisvės atėmimu susijusią bausmę.</p> <p>Įstatyme nėra aiškiai numatyta, kada nuteistojo perėmimo ir perdavime privalo dalyvauti priverčiamąsias medicinos priemonės Lietuvos Respublikos teritorijoje vykdančios įstaigos darbuotojai.</p> <p>Siekama, kad bausmę vykdanči institucija žinotų, kokią kitos Europos Sąjungos valstybės narės instituciją informuoti apie bausmės vykdymo rezultatą.</p> <p>Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR 4 straipsnis nereikalauja, kad teismas priimtų pagrįstą nuomonę, kad bausmės vykdymo perdavimas nuteistojo pilietybės valstybei ar kitai Europos Sąjungos valstybei narei sudarys palankesnes sąlygas nuteistojo socialinei reabilitacijai. Pažymėtina, kad tokia sąlyga šiuo metu galiojančiame Įstatyme kelia nemažai praktinių ir biurokratinių problemų Lietuvos Respublikos teismų sprendimų dėl laisvės atėmimo bausmės perdavimui vykdyti kitai Europos Sąjungos valstybei narei.</p> <p>Taip pat siekiama patikslinti nuorodas į Europos Sąjungos teisės aktus.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projektu siūloma Teisingumo ministerijos vykdomas funkcijas nuteistųjų asmenų perdavimo ir perėmimo srityje pagal Tarybos pamatinį sprendimą 2008/909/TVR perduoti Kalėjimui departamentui.</p> <p>Siekiant išspręsti bausmę vykdančios institucijos problemą, kai asmens nėra Lietuvoje, bet jo atžvilgiu Lietuvoje yra priimtas nuosprendis, kuriuo paskirta laisvės atėmimo ar arešto bausmė, Įstatymo nauja 20 straipsnio 3 dalimi nustatoma, kad tokiais atvejais teikimą perduoti vykdyti kitai Europos Sąjungos valstybei narei sprendimą dėl laisvės atėmimo bausmės pateikia Kalėjimų departamentas.</p> <p>Įstatymo projektu siūlomą Įstatymą papildyti straipsniu, kuris reglamentuotų situacijas, kai Europos Sąjungos valstybės narės pilietis ar nuolat joje gyvenantis asmuo yra perduodamas baudžiamojo persekiojimo tikslais Europos arešto orderį išdavusiai Lietuvos Respublikai su sąlyga,</p>

	<p>kad nuteistasis bus grąžintas į Europos arešto orderį vykdančią Europos Sąjungos valstybę narę atlikti jam paskirtą su laisvės atėmimu susijusią bausmę.</p> <p>Nustatoma, kad perimant nuteistąjį, kuriam paskirtos priverčiamosios medicinos priemonės, dalyvauja ir priverčiamąsias medicinos priemones Lietuvos teritorijoje vykdančios įstaigos darbuotojai Sveikatos apsaugos ministro patvirtinta tvarka.</p> <p>Nustatoma tvarka, pagal kurią įkalinimo įstaiga visuomet gautų pirminius iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės gautus dokumentus (t. y. liudijimą ir kt. dokumentus, gautus, siekiant bausmę perduoti vykdyti Lietuvos Respublikai).</p> <p>Iš Įstatymo 18 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų sprendimo dėl laisvės atėmimo bausmės perdavimo vykdyti kitai Europos Sąjungos valstybei narei sąlygų siūloma išbraukti teismo pagrįstą nuomonę, kad bausmės vykdymo perdavimas nuteistojo pilietybės valstybei ar kitai Europos Sąjungos valstybei narei sudarys palankesnes sąlygas nuteistojo socialinei reabilitacijai. Šis kriterijus yra perkeliamas į straipsnio 2 ir 3 dalių dispozicijas. Siūlomu pakeitimu teismas turės įvertinti (neteikdamas pagrįstos nuomonės kaip iki šiol), ar bus sudarytos palankesnės sąlygos nuteistojo socialinei reabilitacijai jo pilietybės valstybėje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje nareje.</p> <p>Atsižvelgiant į Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“, patikslinamos Įstatyme vartojamos nuorodos į Europos Sąjungos teisės aktus.</p>
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės ir savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės, taip pat šių lėšų nebus sutaupyta.
IV. Nauda visuomenei	Nenumatoma. Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai yra aktualūs instituciniam bendradarbiavimui nuteistųjų asmenų perdavimo ir perėmimo srityje pagal 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/909/TVR.

Teisės aktų projektai išvadoms gauti buvo pateikti Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Nacionalinei teismų administracijai, Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Valstybės įmonei Registrų centrui. Į didžiąją dalį institucijų pateiktų pastabų ir pasiūlymų buvo atsižvelgta, o argumentai dėl Nacionalinės teismų administracijos, Generalinės prokuratūros ir Sveikatos apsaugos ministerijos pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos nebuvo atsižvelgta, pateikiami

derinimo pažymoje (pridedama). Kitos institucijos pastabų ir pasiūlymų Teisės aktų projektams neturėjo.

Pažymėtina, kad siekiant tinkamai pasiruošti funkcijų perdavimui Kalėjų departamentui, numatoma, kad Įstatymas galėtų įsigalioti 2021 liepos 1 d. Iki Įstatymo įsigaliojimo bus inicijuojami mokymai bei užtikrinama, kad Kalėjų departamentas turėtų reikiamus žmogiškuosius resursus ir gebėjimus atlikti pavedamas funkcijas. Remiantis statistika, 2019 m. buvo gauti 73 prašymai iš Europos Sąjungos valstybių narių dėl nuteistųjų perdavimo ir perėmimo (2018 m. – 92 prašymai; 2017 m. – 51 prašymas; 2016 m. 53 prašymai). Ministerijos vertinimu, šioms prašymams nagrinėti pakaktų vieno darbuotojo.

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 3 punktu, kuriame reglamentuojama, kad turi būti atliekamas prioritetinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, Teisės aktų projektų poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Teisės aktų projektai atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Teisės aktų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Teisės aktų projektus parengė Teisingumo ministerijos Tarptautinės teisės grupė (vadovas – Darius Žilys, tel. 266 2877, el. paštas darius.zilys@tm.lt, tiesioginiai rengėjai: Petras Butrimas, Teisingumo ministerijos Tarptautinės teisės grupės patarėjas, tel. 266 2888, el. paštas petras.butrimas@tm.lt; Kristina Deviatnikovaitė, Teisingumo ministerijos Tarptautinės teisės grupės vyresnioji patarėja tel. 266 2915, el. paštas kristina.deviatnikovaite@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Teisės aktų projektai ir Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 20 lapų.
2. Aiškinamasis raštas, 6 lapai;
3. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR atitikties lentelė, 32 lapai;
4. Derinimo pažyma, 6 lapai;
5. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 21 lapas.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

Petras Butrimas, (8 5) 266 2888, el. p. petras.butrimas@tm.lt

Kristina Deviatnikovaite, (8 5) 266 2915, el. p. kristina.deviatnikovaite@tm.lt